

## DISPENSATION TIL STØJVOLD I § 3-OMRÅDE

### 1. BAGGRUND

Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen (herefter "kommunen") har anmodet Horten om en vurdering af muligheden for at meddele dispensation til etablering af en støjvold i et område, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Sagen udspringer af, at Københavns Flugtskytte Klub, der benytter området til lerdueskydning, har ansøgt kommunen om dispensation til etablering af en støjvold i området med henblik på reducere af støjgener fra lerdueskyderierne.

Hortens vurdering skal danne grundlag for kommunens videre behandling af dispensationsansøgningen og være kortfattet.

I afsnit 2 beskrives kort sagens faktuelle forhold. I afsnit 3 beskrives rammerne for dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Afsnit 4 indeholder vores vurdering af spørgsmålet.

### 2. KORT OM SAGENS FAKTUELLE FORHOLD

Sagen omhandler støjgener fra Københavns Flugtskytte Klubs skydebaneaktiviteter. Skydebanerne er beliggende på ejendommen Selinevej 9, 2300 København S (matr. nr. 1015, Sundby Overdrev, København), som ejes af Naturstyrelsen.

I forbindelse med udarbejdelsen af lokalplan 600 for området Stejlepladsen blev der 15. december 2023 indgået en aftale mellem By & Havn og Københavns Flugtskytte Klub om håndteringen af støjforhold fra skydebanerne. By & Havn har til opgave at udvikle Stejlepladsen inden for lokalplanens rammer, herunder i form af boligbyggeri. Skydebanerne er placeret overfor Stejlepladsen på den anden side af Kalvebodløbet. Støjberegninger viser, at der vil være behov for at iværksætte støjdæmpende foranstaltninger fra skydebaneaktiviteterne med henblik på at overholde støjgrænseværdierne for Stejlepladsen.

Parterne har således indgået aftale om etablering af en jordvold som støjdæmpende foranstaltning i forhold til Stejlepladsen, alternativt reducerede skydetider, såfremt parterne

ikke kan nå til enighed om de økonomiske vilkår, eller de nødvendige myndighedstilladelser til etablering af en jordvold ikke kan opnås. Det fremgår af lokalplanen, at aftalen er en forudsætning for lokalplanens endelige vedtagelse.<sup>1</sup>

Af hensyn til at begrænse notatets længde vil der ikke blive redegjort nærmere for lokalplanen eller aftalen i dette notat.

I et notat af 29. juni 2023, udarbejdet af kommunen i forbindelse med en besigtigelse af Københavns Flugtskytte Klubs arealer, hvor jordvolden ønskes etableret, vurderes det, at området er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

På den baggrund har Københavns Flugtskytte Klub 20. december 2023 ansøgt Københavns Kommune om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til etablering af en 600 meter lang jordvold med en højde på 10-15 meter. Der vil ikke blive redegjort udtømmende for ansøgningen i dette notat. Det skal dog fremhæves, at det blandt andet fremgår af ansøgningen, at støjvolden vil have væsentlige positive konsekvenser for det omkringliggende samfund, at alternativet om reduktion af skydetiden ikke udgør et reelt alternativ, at klubben er en aktiv del af det lokale idrætsliv med mere end 3000 medlemmer, og at støjvolden forventeligt vil bidrage til en positiv udvikling af biodiversiteten i området.

Til ansøgningen er vedlagt notater af 25. oktober 2023 henholdsvis 22. november 2023, udarbejdet af Sweco, vedrørende støjvoldens fremtidige effekt på omgivelserne. Det fremgår blandt andet af førstnævnte notat – under henvisning til et besigtigelsesnotat baseret på en besigtigelse i området i august 2022 – at naturen generelt er artfattig og homogen med dominans af vorte-birk, bjerg-rørhvene og sildig gyldenris, og at naturværdien på den eksisterende støjvold og de nærmeste omgivelser generelt er meget lav. Det konkluderes sammenfattende, at den nye støjvold vil bidrage til en øget biodiversitet i området, herunder vil både planter, insekter, krybdyr, fugle og pattedyr få gavn af støjvolden.

### **3. DISPENSATION (NATURBESKYTTelsesLOVENS § 65, STK. 2)**

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, kan der *i særlige tilfælde* gøres undtagelse fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Det kan ud fra praksis konkluderes, at undtagelsen skal fortolkes indskrænkende, og adgangen til at opnå dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 er meget restriktiv. Der skal således foreligge meget tungtvejende grunde til at meddele dispensation.

Af forarbejderne til naturbeskyttelsesloven fremgår følgende om, hvornår der kan foreligge "særlige tilfælde":<sup>2</sup>

*"Det er således ikke nok, at der er påvist en væsentlig jordbrugs- eller anden økonomisk interesse i, at et indgreb finder sted. Der må tillige enten være tale om et område, som ud fra fredningsmæssige hensyn vurderes som uden særlig interesse,*

---

<sup>1</sup> Lokalplan 600, kommuneplantillæg 5 og miljørapport, som vedtaget af borgerrepræsentationen 4. februar 2021, side 19

<sup>2</sup> Forslag til lov om naturbeskyttelse, som fremsat af, bemærkningerne til lovforslagets kapitel 2, afsnit 7 om dispensationer m.v.

*for at man eventuelt kan acceptere, at der sker indgreb i dets tilstand, eller at det påtænkte indgreb i sig selv ikke skønnes at medføre nogen afgørende forrykning af tilstanden i området. Dog vil det naturligvis ikke kunne udelukkes, at andre særlige forhold må tages i betragtning, f.eks. at der foreligger specielt store landbrugs-mæssige interesser i et givet projekt, samtidig med at den pågældende naturlokalitet er af mindre interesse."*

Hvorvidt der foreligger et særligt tilfælde, som kan begrunde dispensation, afhænger derfor af en konkret interesseafvejning, omfattende en vurdering af dels områdets betydning, dels indgrebets art og virkninger, idet det dog ikke kan udelukkes, at andre forhold må tages i betragtning. Der vil i alle tilfælde være tale om en konkret vurdering, som foretages på baggrund af kommunens skøn.

I interesseafvejningen kan indgå områdets naturmæssige værdi. Nævnspraksis viser, at der i forbindelse med interesseafvejningen skal tages hensyn til, om det pågældende indgreb vil få indflydelse på områdets dyre- og planteliv. Det forhold, at den beskyttede natur alene er af mindre naturmæssig interesse, ændrer ikke på, at der tages hensyn til områdets dyre- og planteliv.

Endvidere kan rekreative interesser indgå i afvejningen. Det følger af nævnspraksis, at der skal foretages en konkret vurdering af, hvorvidt de rekreative interesser er så tungtvæjende, at de kan begrunde indgreb i det naturbeskyttede område.

Det er ikke udelukket, at økonomiske og erhvervsmæssige interesser kan indgå i afvejningen, hvilket kan henføres til værdispilds- og proportionalitetsbetragtninger, men der kan ikke meddeles dispensation på baggrund af, at der er påvist en sådan interesse i, at et indgreb finder sted, jf. forarbejderne til naturbeskyttelsesloven.

Naturforbedrende tiltag kan udgøre særlige tilfælde, som kan begrunde en dispensation. Uanset at et projekt udgør en naturforbedring, medfører det dog ikke i sig selv, at der kan meddeles dispensation. Det kan udledes af nævnspraksis, at der konkret skal foretages en afvejning, hvori der lægges vægt på, hvor væsentlig en naturforbedring det pågældende projekt vil medføre, og om det er proportionalt i forhold til indgrebets karakter.

I de tilfælde, hvor der foreligger såkaldte "specielle samfundsmæssige interesser", vil der efter omstændighederne være grundlag for dispensation. Af forarbejderne til naturbeskyttelsesloven fremgår følgende:<sup>3</sup>

*"Generelt bemærkes, at der ikke tilsigtes en ændring i den hidtidige dispensationspraksis, men at specielle samfundsmæssige, herunder især nationale interesser, fx i alternative energiformer såsom vindmøller, i den konkrete sag vil kunne medføre en forskydning af den vægt, der tillægges de naturbeskyttelsesmæssige hensyn, som bestemmelserne tilsigter at varetage."*

Nævnspraksis vurderes dog at være restriktiv, uanset at der foreligger en vis samfundsmæssig interesse som

---

<sup>3</sup> Forslag til lov om naturbeskyttelse, som fremsat af, bemærkningerne til lovforslagets kapitel 2, de specielle bemærkninger til § 65

#### 4. VURDERING

Det kan på baggrund af afsnit 3 sammenfattende konstateres, at der alene er en meget snæver adgang til at meddele dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Der kan kun meddeles dispensation baggrund for den pågældende tilstandsændring, jf. fx Naturklagenævnets afgørelse af 20. marts 2001 (MAD 2001.433).

Vurdering efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, når der foreligger "særlige tilfælde", hvilket alene kan afgøres på baggrund af en konkret interesseafvejning.

Det er Hortens vurdering, at der i den konkrete sag ikke foreligger "særlige tilfælde", som kan begrunde en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Vi lægger afgørende vægt på, at undtagelsen i naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, efter nævnspraksis skal fortolkes indskrænkende og restriktivt, og at der skal foreligge meget tungtvejende grunde til at meddele dispensation.

Københavns Flugtskytte Klubs interesse i at opretholde sin nuværende drift i form af lerdueskydning, herunder klubbens interesse i fortsat at være en del af idrætslivet og facilitere rekreativ og professionel skydning i området for sine medlemmer, vurderes ikke at være tilstrækkeligt tungtvejende grunde, som kan opveje hensynet til naturbeskyttelse.

Derudover vurderes det ikke at udgøre en væsentlig samfundsmæssig interesse, der kan opveje hensynet til naturbeskyttelse, at etableringen af en støjvold vil medføre væsentlige positive konsekvenser for det omkringliggende samfund, herunder i form af et mere behageligt miljø for beboere og brugere af området.

Det forhold, at etableringen af en støjvold ifølge en teknisk vurdering vil bidrage til en øget biodiversitet i området (herunder at planter, insekter, krybdyr, fugle og pattedyr vil kunne få stor gavn af støjvolden, der planlægges opført med fokus på plantediversitet/plantemangfoldighed), kan efter Hortens vurdering ikke i sig selv begrunde en dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3. Det samme gør sig gældende for det forhold, at naturværdien på den eksisterende støjvold og de nærmeste omgivelser er vurderet til generelt at være lav.

Det er således på det foreliggende grundlag samlet vores vurdering, at der i sagen ikke er fremlagt tilstrækkeligt tungtvejende argumenter for, at der kan meddeles dispensation til etablering af en støjvold efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2.

Det skal bemærkes, at der i forbindelse med meddelelse om dispensation er mulighed for at stille vilkår om erstatningsnatur. Horten har dog ikke på det foreliggende grundlag mulighed for at tage stilling til, hvorvidt et sådant vilkår vil kunne ændre vurderingen

Horten, Hellerup



Henriette Soja